

KATOLISKE
MISIONES

O. Jože Cukale se je vrnil med svoje

LAS MISIONES CATOLICAS

NOVIEMBRE

—

NOVEMBER

1 + 9 + 7 + 2

PALABRAS DE PABLO VI AL CONSEJO GENERAL DE LAS OBRAS MISIONALES PONTIFICIAS

(Continuación.)

A vosotros, por tanto, hijos queridísimos, que en este campo sois los inmediatos colaboradores del Papa y de los obispos, corresponde el altísimo honor y el sagrado deber de hacer que el espíritu misionero se mantenga vivo y se refuerce en medio del pueblo de Dios. Bajo la dirección de los sagrados pastores y en íntima unión con los sacerdotes, los religiosos y los seglares militantes de vuestras respectivas naciones, debéis procurar que este espíritu misionero se difunda y penetre en todos los sectores de la vida pastoral nacional, diocesana y local, especialmente en el campo de la liturgia, de la catequesis, de los movimientos de Acción Católica.

RENOVACION DE LA PASTORAL MISIONERA

Más todavía. Es necesario también renovar, conforme a las normas conciliares, los instrumentos y métodos de la actual pastoral misionera. Para conseguirlo debéis usar todos los recursos que nos ofrecen hoy los modernos medios de comunicación social, y poner su eficacia al servicio del ideal misionero, presentándolo en su plena dimensión universalista y con su sentido profundamente sobrenatural.

Hay una realidad consoladora que nos debe hacer mirar con optimismo el porvenir de vuestra propaganda misionera. .

El Papa Benedicto XV, en la Encíclica *Maximum illud*, subrayaba ya el hecho singular de que "el pueblo fiel siente propensión innata a socorrer con largueza las empresas misioneras de la Iglesia". Se podría discutir si en esta atracción tenía o no su parte el heroísmo de los misioneros, el espíritu aventurero de estas empresas, o simplemente la natural sociabilidad del hombre. Pero es el Concilio Vaticano II el que nos ofrece, en precisa formación teológica, la motivación de esta venturosa realidad. "El Espíritu Santo infunde en el corazón de los fieles el mismo espíritu de misión que impulsó a Cristo" (*Ad gentes*, 4). "Este carácter de universalidad que adorna y distingue al pueblo de Dios es un don del mismo Señor con el que la Iglesia católica tiende, eficaz y perpetuamente, a recapitular toda la humanidad, con todos sus bienes, en Cristo cabeza en la unidad de su Espíritu" (*Lumen gentium*, 13).

Con esta firme esperanza de que el Espíritu Santo os está siempre preparando el terreno para una siembra fecunda, tanto entre los fieles católicos como entre las Instituciones eclesiales, habéis de proseguir incansables vuestras tareas de propaganda, esforzándose en que este año, triplemente jubilar para nosotros, para vosotros y para toda la Iglesia misionera, sea un año decisivo para una más metódica, concorde y universal animación misionera del pueblo de Dios y para una más decidida promoción y florecimiento de todas las Obras Misionales Pontificias, no sólo en los países de antigua tradición cristiana, sino también en aquellos donde surgen las nuevas y jóvenes Iglesias.

Os conforte en medio de vuestro trabajo el saber que el Papa os acompaña y alienta, y eleva súplicas por vosotros como ayuda en las dificultades que encontraréis; y en prenda de esta benevolencia, con sumo gozo impartimos, a vosotros y a todos vuestros colaboradores, a nivel nacional, diocesano y parroquial, nuestra bendición apostólica.

(Fin.)

SVOJIM DRAGIM IN MISIJONOM OBENEM POMAGAŠ,

ako svoje žive in pokojne sorodnike, prijatelje in znance vpišeš v ustanovo, ki že nad 50 let deluje med Slovenci in se imenuje

MISIJONSKA MAŠNA DRUŽBA.

Enkrat samkrat za vselej plačaš skromno udnino novega uda, pa je le-ta od tega dne vedno deležen duhovnih sadov 365 svetih maš, ki se po naročilu Baragovega misijonišča letno darujejo, dan za dnem, za vse žive in pokojne ude Misijonske mašne družbe.

Z vplačano udnino pa tudi pomagaš misijonom, kajti kolikor in kadar združene udnine presežejo štipendije vsakdanjih svetih maš, gre to v pomoč misijonski akciji slovenskih lazaristov.

Zlasti je primerno, da svojim pokojnim za njih praznik, dan Vernih duš, njih dragi poklonijo ta duhovni dar, ki jim bo pospešil prehod iz kraja trpljenja v neizmerno srečo nebes.

Udnina enkrat za vselej:

V USA in Kanadi 2 dolarja; v Argentini 1.500 pesov; v ostalih ameriških deželah 2 dolarja oziroma protivrednost; v Avstriji 50 šilingov, v Italiji 1.500 Lir; v Franciji 10 frankov, v ostalih evropskih deželah protivrednost 2 dolarjev; v Avstraliji 2 avstralska dolarja.

Kako vpišeš nove ude v Misijonsko mašno družbo in kako vplačaš udnino?

Zelo preprosto:

Na drugi strani tega lista napišeš imena tistih, ki jih želiš prigrasiti kot ude MMD; pred imena pokojnih daš križec.

Priložiš pismu ček ali poštni giro (v Argentini), nikdar pa bankovca, na ime Ladislav Lenček CM. Pismo nasloviš z istim imenom, pa z naslovom: Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires, Argentina. Če je vsota nad 10 dolarjev, je pametno poslati priporočeno!

Takoj ko v Baragovem misijonišču, ki je sedež Misijonske mašne družbe, odkar so se morali Katoliški misijoni izseliti, prejmejo sporočilo o novih udih, le-te vpišejo v Knjigo udov MMD in v tistem trenutku so vključeni v duhovno družino te misijonske mašne ustanove in deležni sadov vsakdanjih svetih maš MMD. Ti pa prejmeš za vsakega prijavljenega uda posebno sprejemnico, ki velja tudi kot potrdilo o prejemu udnine.

Lepo vabi BARAGOVO MISIJONIŠČE

PROSIM, DA VPIŠETE MED UDE MISIJONSKE MAŠNE DRUŽBE SLEDEČE:

Ime in priimek ude

Udnina

- 1)
 - 2)
 - 3)
 - 4)
 - 5)
 - 6)
 - 7)
 - 8)
 - 9)
 - 10)
 - 11)
 - 12)
 - 13)
 - 14)
- Prilagam udnino v znesku

Sprejemnice pošljite na naslov:

MISIJONSKI NAROD

Slovenci imamo radi istočasno dve nasprotujoči si napaki. Posebno v tujini kaj hitro pokažemo svoj občutek manjvrednosti. Končno tudi doma v oboževanju in vnašanju vsega tujega dostikrat izgubljammo vero v svoje. V boju z občutkom manjvrednosti pa se kaj hitro zgodi, da zaidemo v drugo skrajnost, v nerealno hvalisanje samega sebe.

Kolikokrat ponavljamo oguljene fraze: Slovenci smo Marijin narod, smo veren narod (saj o tem pričajo cerkvice na naših hribčkih), smo delaven narod... In že se vsiljuje misel: smo misijonski narod. Saj imamo že toliko misijonarjev. Koliko jih imajo pa drugi? Veliko manj.

Vsako podcenjevanje ali precenjevanje je nezdravo. V vsem svojem hotenju moramo biti stvarni. In stvarnost je kar matematično jasna. Tudi naša misijonska stvarnost. Res je. Veliko je še narodov, ki manj misijonsko delajo, ki imajo manj misijonarjev, ki jim je misijonska misel še daleč. A če hočemo naprej, se z njimi ne smemo tolažiti.

O misijonskem delu se sicer pri nas veliko piše in posebej zdaj, ko misijonarji sami prihajajo med nas, tudi veliko govori. A kdaj bo ta misijonska zavest prešla narodu „v meso in kri“?

Matematična stvarnost je takale. Na Irskem pride en misijonar na 455 katoličanov. Celo Kanada, ki je bila pred 100 leti še misijonska dežela, ima na 1410 katoličanov enega misijonarja. Nemčija ima enega misijonarja na 2810 katoličanov in Italija na 4400 vernikov. Najbolj groba primera je morda ta: Združene države, materialistične, tehničirane, plitve, imajo enega misijonarja na 5000 katoličanov, „verna“ Slovenija pa ima enega misijonarja na 22.857 vernikov. Kje so Irci s številko 455 in kje smo mi s številko 22.857!

Ni dvoma. Številke ne povedo vsega. In še nekaj: Holandska, Francija, ki sta dali v preteklosti toliko misijonarjev, sirofitov. Poklicev, zlasti misijonskih poklicev ni. Slovenija pa po vojni večja število svojih misijonarjev. In vse kaže, da bo proces rasti šel naprej.

Hvala Bogu za ta premik. Le zavesti se ne smemo dati nekemu romantičnemu zanosu. Mi sicer imamo zlato misijonsko dobo Barage in Knoblarja. A razen te nimamo za seboj bogate misijonske zgodovine, na katero bi se oprli.

Ta zgodovina se pričinja šele po prvi svetovni vojni. Gradili so jo delavci v domovini, a vse do danes so ostali osamljeni „misijonski pri-ganjači“. Vse bolj so jo gradili naši misijonarji - staroste. Ni dvoma, da imamo med njimi velikane svetovnega kova. Pa tudi ti so osamljeni klicarji. Po koncilu počasi prehaja zavest v narod kot narod. Počasí.

Kajti organska rast prepričanja ni enodnevni cvet. Potrpežljivega čakanja bo treba, da se bodo pravi sadovi šele pokazali.

Osrečujoče je, da se že kažejo vsaj v drobcih. Spet imamo – po sto letih – škofijske duhovnike v misijonih. Spet imamo – prav tako po sto letih – laike v misijonih.

Toda, če bomo hoteli svojo številko 22.857 zmanjšati, bo treba veliko dela. Če ne pridemo kot celota do prepričanja, skoro bi rekel: trpeče zavesti, da smo vsi soodgovorni, bo morda tudi ta naša občasna „misijonska pomlad“ hitro minila. Posebej zato, ker prenekateri kandidati, ki so že stopili na misijonsko polje ali ki v bližnji bodočnosti še bodo, ne gredo za vedno tja, ampak samo za nekaj let. To je novost zadnjih desetletij. Blagodejna novost. A v njej tiči dvojna nevarnost. Lahko posebno mladino prevzame misijonski „avanturizem“, ki ne bo vzdržal nekaj decenijev. In postojanke, ki jih grade začasni misijonarji, so v nevarnosti. Železno ogrodje misijonskega dela zdaj in tudi po letu 2000 bodo misijonarji „za celo življenje“. Če teh ne bo, bo marsikakšen misijonski podvig majav.

In če mi iz svoje srede ne bomo zmožni dati mladih ljudi, ki bi se dali misijonskemu delu sscela in za vse življenje, potem je težko prerokovati, da bomo dočakali za to pomladjo tudi poletje, težko prerokovati, da bomo v letu 2.500 misijonski narod.

Seveda. To je človeška matematika. Brez moči Duha. Vanj pa moramo verovati bolj kot v vso misijonsko propagando, Duha resnice in ljubezni, ki je zmožen tudi našemu narodu obuditi Frančiške, Riccije ali – saj bo kar dovolj: Barage, Knobleharje in Gnidovce.

Tako ima v našem misijonskem programu spet svoje bitno mesto stara molitev, a za nove čase: Pridi sveti Duh!

F. S.

FANTJE, ki letos dokončavate gimnazijo, ki ste že na univerzi ali ki imate že svoj poklic,

pa čutite v sebi, da vas Bog vabi v duhovniški in misijonski poklic!

BARAGOVO MISIJONIŠČE v Buenos Airesu odpira vrata vsem kandidatom, ki žele resno spoznati svoj poklic, pa bi bili pripravljene postati v Misijonski družbi sv. Vincencija (lazaristi) duhovniki ali bratje laiki. Kdor bo napravil prvo pogodbo z družbo, s tem trenutkom ona prevzame zanj vso materialno skrb. Kandidat pa se obveže, da se bo oblikoval v družbi v bodočega duhovnika ali misijonarja.

OD RICCIJA DO KONCILA

FRANC SODJA C.M. (Nadaljevanje.)

POSLEDICE

V tem je doba obrednega boja res žalostna: prinesla je težke posledice. Sicer so si mnenja različna, a nedvomno drži, kar je na 1. vatiškanskem koncilu v svoji spomenici rekel škof Ketteler, da je namreč zaradi prepovedi misijon propadel, ko bi bil lahko šel v čudovit razvoj, če bi se duhovi umirili in bi vprašanje akomodacije s potrebnimi popravki rešili, kot so to začeli jezuitski misijonarji.

Podobno pravi Luquet, pariški misijonar: „Če bi bili jezuitje ostali sami na Kitajskem, ali če bi bili drugi misijonarji prevzeli njihove dosežke pri obšajih, bi bilo, po naše, prej ali slej možno vsem tem obredom vzeti tisti praznovorni značaj, ki so jim ga pripisovali. Ko bi le nekaj časa strpeli pri tem začetnem pogrešku, ki je bil izkjučno materialnega značaja, bi duhovi ostali mirni in naši sveti veri bi bil zagotovljen hitrejši napredek v teh deželah. Nedvomno so bile to vodilne smernice misijonarjev Družbe Jezusove. Če so se motili, jim v nobenem primeru ne moremo podtikati slabih namenov. Važno je, da to resnico poudarimo, ker je tolikokrat prezrta.“

Docela drugače pa je menil že takrat drug član pariškega misijonišča škof de Martiliat: „Konstituciji Ex illa die in Ex quo singulari še zdaleč nista škodili krščanstvu na Kitajskem. Takšna misel bi bila naravnost bogokletna. Nasprotno: storili sta veliko dobrega, najboljšega, kar si moremo upati, očistila sta ga prenekaterega malikovalstva; namesto polkristjanov bomo imeli prave učence Jezusa Kristusa, ki si štejejo v čast, da ne poznajo drugega učitelja kot njega.“

Tudi Thaurén pravi: „Vztrajno in odločno je skušal sveti sedež v tem boju obvarovati Cerkev tudi sence zmote; bil je celo pripravljen odpovedati se skorajšnjemu spreobrnjenju Kitajske, a zraven tudi za las ne odstopiti od poti resnice.“ Pač pa brez pridržka priznava žalostne posledice teh odločb: „S tem odločnim prelomom z dotedanjo prakse se dá razložiti tudi razpad po tako upapolnem začetku nove misijonske dobe... Praktično je bilo vprašanje akomodacije za misijonsko delo v celoti odpravljeno in evropeizem je vedno bolj prevladoval v misijonski metodi. S tem je izgubil katoliški misijon prav na Kitajskem in v Indiji svojo vsidranost v narod. Iskal je nadomestek in ga tudi našel v naslonitvi na evropske politične sile. A protektorat evropskih držav, ki se je iz tega rodil, je danes huda ovira za uspešen razvoj krščanstva na Kitajskem in v Indiji in za njegovo spojitve z narodovo dušo. Obredni spori so zadnji velik poskus misijonstva pridobiti dostojno veljavnost

narodnim posebnostim.“ Slednjič pa odločbe le opraviči: „V luči časovnih razmer je bila odločitev lahko blageslov. Treba je bilo najti pot, da se sporu stori konec, misijonarjem pa postavi obvezno pravilo. Ugled Rima je bil v nevarnosti pri poganih, kristjanih in misijonarjih.“

Huonder pa ima boj za akomodacijo, vsaj v prvi dobi, sploh za krepek poskus „zlomiti evropeizem kot sistem in spet seči po taktiki misijonarjenja v zgodnjem srednjem veku, ki je v tem prilagajanju šla mnogo dlje kot kdajkoli na Kitajskem.“ Zato je po neuspehu tega boja „evropeizem v misijonstvu prevladoval bolj in bolj in se temu primerno tudi izživljal.“

NADALJNI RAZVOJ MISIJONA

Poleg teh mnenj moramo z nekaj podatki označiti nadaljnji razvoj misijona v 18. stoletju. Glavna njegova poteza je nazadovanje. Boj je zapustil v vrstah misijonarjev, vsaj med jezuiti, nerazpoloženje in zato opešanje moči. Še hujša stvar pa so bila preganjanja, ki so po Schmidlinovem mnenju zadala smrtni udarec misijonu. Leta 1724 je cesar ukazal, naj krščanske cerkve porušijo, misijonarje izženejo in pozapró ali pa pobijejo... Njegov naslednik je leta 1736-37 krščansko vero in pridiganje povsem prepovedal, misijonarje pa dal izgnati ali pobiti. Le francoski jezuitje so zaradi svojega znanstvenega dela še lahko ostali na dvoru. Pa tudi drugi redovniki so na skrivnem še ostali in kljub preganjanju z delom nadaljevali. Ko je bil jezuitski red ukinjen, so jezuitsko znanstveno delo na dvoru prevzeli misijonarji misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega (1785). A preganjanja so si sledila drugo za drugim. Okrog 1800 je kljub vsem preganjanjem štel misijon 300.000 vernikov, ki so imeli v Pekingju še zmeraj slovesno službo božjo, leta 1803 pa celo sinodo v Sečvanu. Ko pa je cesar dobil v roke pismo nekega avguštinca, se je dvignilo novo preganjanje. Kristjane so zapirali vsevprek, jih mučili, preganjali, sežigali verske knjige, prepovedali Evropejcem občevanje, tudi čisto navadno dopisovanje s Kitajci. Z dekretom iz leta 1811 so bili vsi misijonski predstojniki obsojeni na smrt; le misijonarji na dvoru so še ostali. Leta 1825 je prišlo dokončno uničenje. Vsi misijonarji so zapustili vernike in se zvečine zatekli v portugalski Makao. Odtod pa so se na skrivaj tihotapili nazaj na Kitajsko. Po letu 1830 se je začelo stanje boljšati, misijon pa obnavljati. Da je bil misijon uničen prav zaradi zatiranja akomodacije, meni nesporni misijonski strokovnjak Schmidlin.

KAKŠNE SO ODLOČBE IN KAJ PREPOVEDUJEJO

Ta pregled nam je zadal osnovo za povezavo z misijonarskim delom v prvi dobi našega stoletja in za poznanje novodobnega misijona na Kitajskem, o katerem bo še govor.

Ostane zdaj še najvažnejše vprašanje, ki gre v poglavje posledic, namreč: kakšne so bile odločbe in kaj so prepovedale.

Po misiologu-juristu Grentrupu lahko vse določbe razdelimo na štiri glavne dele: 1. prepovedi; 2. tolerirani obredi; 3. predpisi in kazni.

1. P r e p o v e d i

Prva skupina: Prepovedani so nekateri izrazi za poimenovanje Boga. Nista dovoljena izraza Tien in Ksangti, pač pa naj uporabljajo edini pravilni izraz Tien-Šu.

Druga skupina: češčenje Konfuceja. Ni prepovedano sploh vsako češčenje Konfuceja; da se kristjan ne sme pridružiti obredom, ki Konfuceju izkazujejo božjo čast, je umevno samo po sebi. Da pa je bil boj dobojevan, je bilo treba čisto določno oznaniti, da so prepovedani naslednji slovesni obredi: 1. prinašanje darov, obred za časa enakonočja; 2. obredi in daritve, ki se opravljajo v Konfucejevem svetišču ob mlaju in polni luni; 3. obredi in daritve, ki se opravljajo ob prevzemu mandarinske službe in dosege časti literatov.

Tretja skupina: prepoved češčenja prednikov. Troje stvari so prepovedali: 1. udeležbo pri obredih v svetiščih in hišah, ki so namenjeni prednikom; 2. opravljanje istih obredov zunaj svetišč, doma ali na grobu; 3. izpostavljanje tablice prednikov kot prestol umrlega.

2. T o l e r i r a n i o b r e d i

Le v tretji skupini je posebej povedano, da misijonarji nekatere stvari lahko dopusté:

Zgolj materialno so lahko navzoči, ko pogani izkazujejo čast prednikom; pa še to le v primeru. Če bi s svojo odsotnostjo zbudili sovraštvo in če seveda svojo vero priznajo.

Tablice umrlih lahko dopuste pod naslednjimi pogoji: na tablici sme biti samo ime umrlega; pogani ne smejo misliti, da kristjani enako ravnavajo kot oni; na tablici mora biti ob strani krščansko znamenje.

Dopustni so vsi obredi, ki niso v prepovedi posebej omenjeni in so zgolj civilnega značaja. A sodba o teh ne gre misijonarjem, marveč škofom in apostolskim vikarjem.

Ker je s tem dobila popolno veljavnost konstitucija Klemena XI. Ex illa die, so bila ob veljavnost vsa dovolila, ki jih je dal delegat Mezza-barbas. S temi prepovedmi pa Benedikt ni prepovedal civilnega češčenja Konfuceja. Saj bi kaj takšnega bilo pravno nevzdržno. A v tedanji zmedi bi taka pripomba bila nov vir sporov. Že v začetku 20. stoletja, ko se je vihar docela pomiril, so lahko katoliški dijaki z drugimi vred sodelovali pri zgolj civilnem češčenju Konfuceja, ne da bi se s tem pregrešili proti dolžilom Benedikta XIV. Vse to še pred napotki iz letá

1939. Posebne smernice je namreč to leto glede češčenja izdala takratna Propaganda.

3. Predpisi in kazni

Misijonarjem je bila ukazana prisega; priseči so morali vsi duhovniki, ki so hoteli opravljati kak misijonski posel, pa četudi le mimogrede. Ni pa vezala ta dolžnost katehiste in redovnice.

Pred to prisego je bilo vsakršno misijonarjenje prepovedano. Največ, kar je mogel misijonar, ki še ni prisegel, storiti, je bilo maševanje in medmašno obhajanje, ker maševanja pač ne gre jemati za misijonarsko opravilo. Vprašanje pa je bilo, če se na poti v misijon smejo misijonarji medsebojno spovedati, ali pa spovedati tudi sopotnike. Posebno določilo o tem je izdala Propaganda 4. februarja 1907, ko pravi, da se lahko spovedujejo in da lahko spovedujejo, če le imajo kakršnokoli jurisdikcijo. To lahko delajo, dokler ne pridejo do svoje misijonske postaje. A to je tudi največ, kar lahko store. Vse drugo bi bilo neveljavno.

Priseči je treba pred katerim koli vikarjem ali njegovim zastopnikom. Izkazati pa se mora misijonar pri svojem predstojniku s potrdilom. Redovniki morajo poleg tega priseči še pred redovnim predstojnikom ali njegovim zastopnikom. Lahko pa prisežejo le enkrat v pričo obeh. Prisega mora biti podpisana; vikar naj jo pošlje naravnost kongregaciji sv. oficija, redovnik pa po svojem generalu prav tja.

Prisega je obsegla tole: 1. da hoče misijonar izpolnjevati konstitucijo Klemena XI. *Ex illa die*; 2. da bo navajal vernike, ki mu bodo zaupani, k isti pokornosti; 3. da ne bo trpel pri svojih kristjanih dovoljenj, ki jih je dal Mezzabarbas 4. novembra 1741. Prisega se torej ne nanaša na celotno konstitucijo Benedikta XIV.

Ob tej prisegi je treba omeniti še odredbe kongregacije sv. oficija 20. novembra 1704, da morajo namreč vse knjige in spisi o kitajskem obrednem boju biti predloženi v potrdilo rimski kuriji.

Za prekršek konstitucije *Ex quo* so bile določene tele kazni: za škofe in apostolske vikarje prepoved in odvzem škofovske oblasti; za druge cerkvene osebe pa s prekrškom združeno izobčenje, ki je pridržano papežu. Redovnik pa je izgubil hkrati še aktivno in pasivno volilno pravico v svojem redu.

Ista kazen je zadela tudi onega, ki je brez predhodne prisega izvršil kakšno misijonarsko opravilo. Enako je kazen zadela tudi redovnega predstojnika, ki bi se branil zapriseči predlaganca in prisego poslati višjemu predstojniku. Redovniki, ki bi prekršili konstitucijo *Ex quo*, morajo misijon takoj zapustiti. Vsakršnega izdajatelja spisov o kitajskem obrednem boju brez predhodnega dovoljenja svetega sedeža je samo po sebi zadelo izobčenje, medtem ko je redovnik hkrati izgubil tudi obe volilni pravici.

(Sledi.)

VZGOJA DOMAČE DUHOVŠČINE

KAREL WOLBANG C.M., Združene države. (Nadaljevanje.)

GABRIEL LUMBASI WEKESA

Semenišnik Gabriel, študent filozofije, ki ima zdaj svoje dobrotnike v srcu Minnesote v Minneapolisu, se je rodil 15. septembra 1952. Krstili so ga 18. decembra 1962. 18. marca 1967 je prejel že v malem semenišču tudi birmo. V semenišče je vstopil malo prej v Kakamegi, kjer je sedež škofije Kisumu. Leta 1970 je opravil maturitetne izpite. V veliko semenišče je vstopil 1971. Letos je v 2. letniku filozofije.

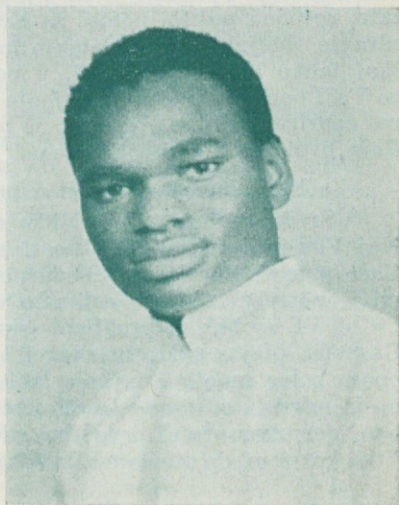
Sam je za prvi stik z družino svojih dobrotnikov pisal naslednje:

„Moji dragi dobrotniki! Kako čudovito srečen sem bil v teh letih svojega semeniškega življenja. Štiri leta sem bil v malem, lani pa sem vstopil v veliko semenišče. Z božjo pomočjo sem uspešno končal prvo leto filozofije. Često sam sebe vprašujem, če sem sploh sposoben biti Kristusov duhovnik. A če je to božja volja, kdo so ti ljudje, ki mi gmotno pomagajo, da lahko srečen živim tu svoje semeniško življenje, da v njem lahko vztrajam?

Preden grem naprej, bi se Vam rad zahvalil za letošnjo skrb in pomoč.

Ker smo končali šole, odhajamo zdaj na različne župnije, da tam na terenu samem poskušamo svojo sposobnost v dušnopastirskem delu. Božji blagoslov naj bo nad Vami, da Vam v težavah življenja podeli plodovite sadove.“

Tu: Martin Achieng Okal. Na desni: Gabriel Lumbasi Wehesa

Oglasila se je in pisala dobrotnica iz Minneapolisa. Zahvaljuje nas za podatke o bogoslovcu Wekesa in za potrdilo Kcngregacije za evangeli-zacijo ljudstev za odposlano prvoletno vzdrževalnico: „Vesela sem, da je Bog tako dober do naju. Z njegovo pomočjo lahko z možem pomagava. Upam, da bo mladi bogoslovec, ki ste ga izbrali, nekoč tudi dober duhov-nik. Tudi Vam topla zahvala za vso pomoč v tej stvari. Z misijonskim krožkom bomo ponovno začeli po veliki noči, karkor verjetno že veste. Le-po zahvaljeni za potrdilo in pismo. Oba Vam želiva blagoslovljene praz-nike in pristrčno pozdravljava. — N. N.“

DOMACI BOGOSLOVCI POMOČ SVOJIH DOBROTNIKOV CENIJO

MARTIN ACHIENG OKAL se je rodil l. 1944 v katoliškem misijonu Rangala v Keniji. Še isto leto so ga krstili, birmali pa 1956. V malo semenišče je vstopil v Kakamegi 1961. Maturiral je 1965, ko se je moral odločiti za bodočnost. 1966 je vstopil v veliko semenišče, pa je naslednje leto izstopil, da je šel lahko delat in pomagat svoji družini, ki je bila v stiski. 1969 pa se je spet povrnil v bogoslovnico in začel študirati filozofijo. Leta 1971 je začel s študijem teologije, zdaj je v 2. letniku.

Vikar g. Tomey je januarja lani na kratko tole omenil o njem:

„Fant se zdi trden mladenič, obetajoč kandidat za duhovništvo. Ko je dve leti nazaj svoj bogoslovski študij prekinil, da bi z delom pomagal svoji revri družini, je prišel do zelo dobre službe. A brž ko so bili domači spet iz težav, je službo pustil in se vrnil v semenišče. Domači so mu seveda branili, ko jim je povedal, da se bo vrnil v bogoslovnico. Iskreno smo hvaležni dobrotnici iz Trsta, ki bogoslovca podpira. Prosim Vas, da ji sporočite našo zahvalo in zagotovite našo molitev.“

Januarja lani se je bogoslovec Martin v lepem pismu svoji dobrot-nici zahvalil. Poudaril je še posebej, kako škof poskrbi zanj predvsem zato, ker ona pošilja pomoč za Kenijo. Dobrotnici želi božji blagoslov in zdravje. Obljublja ji vsakdanjo molitev. Pravi: „Po Vaši velikodušnosti škof lahko krije moj študij v bogoslovju. Po Vaši dobroti me oblači, po Vaši pomoči skrbi tudi za moje zdravje (mladi semeniščnik je bil nam-reč operiran; drago operacijo je plačal njegov škof. — op. pisca.) Iskrena Vam hvala za vso trajno pomoč.“

Za božič lani se je svoji dobrotnici iz Trsta ponovno oglasil:

„Srečen sem, da Vam lahko spet pišem in voščim božične praznike. Naj Vas tudi ob tej priložnosti zagotovim o globoki hvaležnosti za vso Vašo pomoč. Po Vaši velikodušnosti mi zdaj škof lahko nudi pomoč, ki mi je potrebna, če naj ostanem v semenišču in s študijem nadaljujem. Če bi Vi ne bili pripravljeni odpovedati se mnogočemu, iz ljubezni do Gospoda, bi jaz sploh ne mogel biti, kjer sem. Nudite mi tudi moralno oporo poleg gmotne, da bom lahko svoje dosegel. Letos sem imel uspeš-no in mirno študijsko leto. Moje tretje leto v bogoslovju! V začetku 1972 bom verjetno prejel prva dva nižja redova. Spominjajte se me v molitvi, kot vem, da ste se me že zdaj zmeraj spominjali.“

(Sledi.)

SLOVENKA V ETIOPIJI

Misijonarka zdravnica s. AGNES ŽUŽEK, Abesinija

Misijonarka s. Janja Žužek je iz Ugande odšla proti severovzhodu, v Abesinijo, in od tam nam je poslala pričujoči članek o tej, nam še zelo malo poznani deželi.

Prebivalci Etiopije (Abesinije) spadajo k trem rasam: k prvotnim starodavnim domačinom, k Hamitom in k Semitom. Semiti (Sabeanci) so prišli iz Arabije čez Rdeče morje. Ne ve se, ali so bili Judje, ali kak drug narod; arheologi so našli ostanke mnogoboštva, češčenja Almouqaha, ki je bil glavni bog Južne Arabije in Etiopije; to bi govorilo, da prišleki niso bili Judje. V 3. stoletju po Kristusu so svoji veri pridružili tudi nekatere grške bogove. A našli so tudi listine, ki pričajo, da so Semiti v Etiopiji kakih tisoč let pred Kristusom imeli mnoge judovske običaje: obrezovanje, prepoved podob, prepoved slikanja in upodabljanja Boga... Prav gotovo je, da so ti Semitje sčasoma zmagali prej naseljene Hamite in Negroide (prastare domačine, prvotne prebivalce). Semitski jezik, pozneje zvan tudi etiopski, je postal glavni jezik te velikanske dežele.

PRIHOD KRŠČANSTVA

Mnogokaj pripovedujejo, kako je krščanstvo prišlo v Etiopijo. Nekateri menijo, da ga je zanesel sem evnuh kraljice Kandace, ki ga je krstil apostol Filip, ko se je Abesinec mudil v Jeruzalemu. Origen zatrjuje, da je celo sam apostol Matej prišel misijonarit v severno Abesinijo. Zanesljivo pa je danes priznано, da je najbolj verjeten prihod krščanstva v Abesinijo v 4. stoletju. Prinesel, da ga je neki filozof po imenu Metropius, doma iz Tira. On in njegova spremljevalca Frumentius in Edesius so bili edini živi brodolomci prevozne ladje, ki jo je raztreščil vihar na Rdečem morju. Medtem ko je Metropius zbežal, sta Frumentius in Edesius prišla pred abesinskega kralja v prestolno mesto Axum, na etiopskem severu. Frumentius je pozneje postal prvi minister v abesinskem kraljestvu. Ko je kralj umrl, sta Frumentius in Edesius prevzela regentstvo nad mladoletnima kraljevima sinovoma, ki sta pozneje postala vladarja. Frumentius in Edesius sta bila kristjana. Med Abesinci sta brž po prihodu začela misijonariti. Frumentius je slednjič odšel v Aleksandrijo v Egipt, kjer ga je patriarh Atanzij posvetil v škofa. Pripeljal je h krščanstvu tudi oba mlada abesinska vladarja, pozidal cerkev, premnoge Abesince spreobrnil. Zvali so ga „oče miru, razodetje luči“.

Okrog 332. je krščanstvo bilo v Etiopiji že uradna vera. Najprej so se dali krstiti člani kraljeve družine. Z dvora je vera polagoma pronicala med ljudstvo, ki jo je sprejelo v celoti brez pritiska. Prav obratno kot v starem grško-rimskem svetu, kjer so se krščanstva najprej oklenili preprosti ljudje, medtem ko sta mu plemstvo in visoka družba kljubovali prav tja do milanskega edikta in še čez.

Prav v tistih letih je bila v največjem zagonu po vsem rimskem in grškem svetu Arijeva zmeta. Aleksandrijski patriarh Atanazij je bil eden glavnih njegovih nasprotnikov. Zato ga je Konstancij, sin Konstantina Velikega, izgnal. Konstancij je vse poskusil, da bi tudi Etiopijo zavedel v arianizem. Pa ni uspel. Abesinci so ostali zvesti nicejski veroizpovedi.

Frumencijev naslednik je bil Egipčan Minas. Celih 16 stoletij so poselej Abesinci imeli Egipčane za škofe, nikoli svojih...

Okrog 480. leta je prišlo v Abesinijo „devet svetnikov“, kot so jih zvali. Ti cerkveni možje so prišli iz Sirije in Konstantinopla, ker niso hoteli sprejeti odločb kalcedonskega cerkvenega zbora. Kralj in meščani v prestolnici Axum so jih lepo sprejeli, saj je bila tudi etiopska Cerkev nasprotna kalcedonskemu zboru. Ti „svetniki“ so začeli misijonariti po vzhodnem in južnem delu dežele: spreobračali so nevernike, spreminjali svetišča za češčenje kače v krščanske cerkve in puščavniške molilnice. Njihova glavna zasluga pa je prevod biblije iz grško-sirskega izvirnika v ge'ez jezik (to je mešanica starodavnega sabbean jezika z grškimi in sirske dodatki). Vse kaže, da je vsak od teh devetih „svetnikov“ prevedel en del sv. pisma. Zato je abesinska biblija pisana v tako različnih slogih. Je pa ta prevod sploh eden prvih na svetu in prav zato izredno važen pri sodobnem študiju odkrivanja izvornih bibličnih besedil. Prevedli so tudi nekaj del cerkvenih očetov; takšno je „O pravi veri“, slovita knjiga patriarha sv. Cirila Aleksandrijskega. Prav ta knjiga, „De recta fide“ po latinsko, je služila za temelj vsem naukom etiopske Cerkve.

Ustvarili so tudi posebno abesinsko cerkveno glasbo, ki jo rabijo po cerkvah še danes. Njihov učenec Jared je zložil mnoge pesmi in himne v tritonski skali, ki je tako značilna za Etiopijo. Pozidali so tudi veliko bazilik, vse v sirske slogu.

V prvi polovici 6. stoletja so abesinski kristjani hodili pomagat celo kristjanom v Jemen, ker so te muslimani preganjali. Slovi iz časov teh bojev kralj Kaleb, ki je zmagal jemenskega vladarja; pozneje pa se je prestolu odpovedal in šel za puščavnika...

ČASI PRESKUŠENJ

Med leti 700 in 1200 se je axumitsko cesarstvo počasi razsulo; predvsem zaradi napadov arabskih muslimanov, ki so zasedli pristanišča ob Rdečem morju. Ljudi ob obali so s silo nagnali v muslimansko vero. V notranjosti dežele pa se je krščanstvo obdržalo. širili so ga celo na jug med pogane, ki so govorili še kušitski, hamitski jezik. Ko je axumski rod kraljev podlegel vladarjem iz rodovine Zagwe, so ti zakraljevali za celih 200 let. Dežela se je začela duhovno in kulturno razživljati. A zveze z zunanjim svetom ni bilo. Še danes naletiš na razvaline čudovitih, v skalo vklesanih cerkva, večkrat tudi v podzemlje zidanih, kjer so se kristjani skrivali pred muslimani.

DOBA POŽIVLJENJA CERKVE

1270. leta je znova zasedla prestol salomonska veja kraljev s kraljem Jikunno Amlakom. Salomonsko vejo zovejo zato, ker so v letih popolne

odtrganosti od zunanjega sveta imeli za branje edinole sv. pismo, pa ker so se Abesinci polagoma začeli istovetiti z Izraelci. Pravijo, da je etiopska kraljica Sheba obiskala v starih časih kralja Salomona v Jeruzalemu. Z njim je imela sina Menelika. Ko je kraljevič odrastel, je šel v Jeruzalem in naj bi bil od tam prinesel v Etiopijo celo skrinjo zaveze... Tako naj so vsi kralji v Abesiniji, razen omenjene dinastije Zagwa, ki je kraljevala 200 let, neposredni potomci judovskega kralja Salomona, vse do naših dni! Vsi potomci Jikunno Amlaka so se imenovali „otroke Izraelove hiše“. Samo oni so lahko nasledili umrlega kralja. Zato so bili vsi moški sorodniki kralja zaprti na nedostopni gori Gešen; po kraljevi smrti so enega od njih vselej izbrali za novega vladarja, drugi pa so trdó zastraženi samotarili naprej na Gešenu; nevarnosti za kakšno opozicijo kralju tedaj ni bilo. Kralj v tistih časih in imel določene prestolnice. Potoval je po vsem kraljestvu in se ustavljal zdaj tu, zdaj tam. Naslednik Jikunno Amlaka se je bojeval z muslimani ob Rdečem morju in si izvojeval prenekatero staro abesinsko postojanko.

V teh časih se je izredno poživilo kulturno življenje po samostanih. Sploh so takrat pozidali celo vrsto samostanov, nekateri so še ohranjeni. Tako sloviti Debre Libanos, kjer hranijo bogate zbirke dragocenih rokopisov iz 12. in 13. stoletja.

Kralj Z'ara Jakob (1434-1468) je bil dober organizator. Rad bi bil docela zatrl poganstvo v deželi. Segel je po sili: kdor se je upiral, je trmo plačal z glavo, njegovo posest pa je zasegla država. Ta kralj je bil prvi, ki je modro uredil svetno upravo v Abesiniji. Poslal je tudi dva odposlanca iz abesinskega samostana v Jeruzalemu na cerkveni zbor v Florenco (1441), ki sta podpisala listino, da se etiopska Cerkev docela podreja Rimu. Praktično pa ta podpis za Abesinijo ni pomenil sprememb: menihi in tudi verniki so bili že proti kralju, ki se jim verjetno niti povedati ni drznil, da so dejansko rimski katoličani...

DOBA PREGANJANJA

Sledi doba preganjanja vere, doba verske zmede. Muslimani so deželo zasedli daleč v notranjost, oropali cerkve, porušili samostane, raznesli rokopise in druga slovita dela srednjeveške Abesinije. Mnogo ljudi so prisilili k vstopu v mohamedanstvo, drugi spet so rajši dali glavo, kot pa menjali vero, spet drugi so prestopili v islam samo na zunaj; a sčasoma so zares postali muslimani. Danes je vsaj ena tretjina Abesincev še vedno muslimanska. Ta strahoviti čas je trajal 15 let: zmagovalec polmesca je bil Iman Ibn Ibrahim. Etiopski kralj Lebna Dengel je prosil Portugalce za pomoč; ti so slednjič prišli do pristanišča Massav ob Rdečem morju in potokli Ibrahima. Kralj Lebna Dengel je Portugalce zaprosil tudi, naj mu pošljejo gradbenike, umetnike, obrtnike. S temi so začeli polagoma vdirati v Abesinijo Evropejci. Z njimi so prišli tudi jezuitje, ki so abesinsko Cerkev hoteli pridružiti katoliški. Kralja Susenjosa so pridobili za prestop v katolištvo. Ljudstvo in duhovniki pa so se prestopu uprli. Prišlo je do krvavih spopadov med Portugalci in Abesinci. Leta 1632 je kralj Faziladas izgnal iz dežele jezuite. Za celih dvesto let so zdaj Abesinci zelo previdno ravnali pri puščanju tujcev v deželo. Silno so si prizadevali za poživljenje narodne zavesti, za ojačenje svoje

narodne Cerkve. V kraljevski dinastiji je prišlo do sporov, ki so vladarje tako oslabili, da so slednjič v mnogih pokrajinah vladali kar krajevni sodniki, ne da bi priznavali kralja v Gondarju na abesinskem severu.

DOBA REFORM

Trdo je za vladarske vajeti spet zgrabil kralj Tewodros II. leta 1855. Bil je globoko veren, značajan vladar, ki je prinesel velike reforme v državo in v Cerkev. Prepovedal je mnogoženstvo, skrbel je za reveže, se trudil za spreobrnjenje muslimanov. Državo je moderniziral; jo uredil v province in tako vse Abesince spet povezal v eno državno in narodno telo. A imel je nesrečno roko v odnošajih z Angleži. Sprl se je z angleškim konzulom, ker je bil prepričan, da so Angleži podprli Egipčane in Turke, ki so si hoteli prisvojiti severni in vzhodni del dežele. Angleži so tedaj poslali ekspedicijski vojaški zbor, ki je Etiopce zmagal v Magdali. Kralj Tewodros se je sam končal, ker ni hotel biti angleški jetnik.

Njegov naslednik je bil Janez IV., ki je skušal uvesti nekakšno svojsko krščanstvo. Pregarjal je muslimane in Jude in pogane: vsi ti so se med seboj povezali, napadli prestolnico Gondar in kralja ubili. A za časa svojega vladanja je skupno s poglavarji pokrajine šoa sklical cerkveni zbor v Bor Meda, ki je uradno privzel za abesinsko Cerkev nauk egipčansko-koptske Cerkve, kot to stoji v posebnem pisanju, ki ga je koncilu poslal aleksandrijski patriarh. Prav takrat je bila Abesinija brez škofa. Skoraj zatem je mnogo provinc na jugu uradno sprejelo krščanstvo. To je veliko pomaglo pri ponovnem zedinjenju Abesinije pod kraljem Menelikom II., ki je deželo uredil. Pri tem so mu pomagali Italijani, ki so se takrat že zasedli na različnih postojankah ob Rdečem morju. Z italijansko pomočjo je Menelik II. gradil ceste, postavil novo prestolnico Addis Abebo na jugu, upeljal moderen poštni sistem, uvedel banke. A 1896. so Abesinci Italijane vojaško potolkli pri Adwi: Italija, ki je imela nad Etiopijo doslej nekakšen protektorat, se je tej pravici morala odpovedati; zadržala si je samo severno Eritrejo. Evropske države so priznale abesinsko državno samostojnost. S pomočjo francoskih vojaških strokovnjakov je Menelik II. zadobil Abesiniji spet mnoge predele ob sudanski, kenijski in osmalijski meji, kjer so bivali že dolga stoletja osamljeni Abesinci. Menelik II. je ustanovitelj moderne Etiopije.

Po njegovi smrti 1913 je prestol zasedel njegov vnuk Ijasil; a le za tri leta. Odstavili so ga in razglasili za kraljico Menelikovo hčer Zauditu. Ras Mekonen, bratranec Menelikov, je bil glavni upravitelj obsežne gubernije Harrar. Njegov sin Tefari Mekonen je bil v tistih letih kraljevanja kraljice Zauditu eden njenih prvih in najbolj zmožnih diplomatov. Dosegel je vstop Abesinije v Zvezo narodov leta 1924 in podpis mirovne pogodbe z Italijo leta 1928. Ljudstvo samo mu je vzdelo naslov „kralj“. Po smrti kraljice Zauditu pa je ta vnuk-nečak Menelika II. postal dejanski vladar Etiopije in si vzdela cesarski naslov Haile Salasie – Kralj kraljev, moč Sv. Trojice. Za njegovega vladanja so leta 1931 v Abesiniji razglasili prvo državno ustavo. Stoletno fevdalstvo se je moralo umakniti novemu družbenemu redu; odpravili so suženjstvo, država se je začela modernizirati.

80-letni abesinski cesar Haile Salasie.

1936. so v Abesinijo vdrli Italijani in jo zasedli. Cesar Haile Selasie je šel v Evropo iskat pomoči. A takrat je bila Evropa za njegove klice gluha. Ko pa je 1940 Italija napovedala vojno Angležem, so Abesinci čez noč postali angleški zavezniki. Z njihovo pomočjo so udarili po Italijanih in jih z lahkoto

premagali. Cesar Haile Selasie se je 1941 zmagoslavno vrnil v Addis Abebo. **Z** edino izjemo 5-letne italijanske zasedbe je Abesinija edina afriška država, ki ni bila nikoli ne evropska, ne katerakoli druga kolonija.

ABESINSKI MISIJON

Na kratko je zgodovina modernega misijonarjenja v Etiopiji tale:

Znova so katoliški misijonarji prišli v Abesinijo v prvi polovici 19. stoletja skupaj z Evropejci, ki so prišli pomagat Abesiniji k modernizaciji. Vlada jim je dala dovoljenje za ustanavljanje šol, bolnišnic in drugega. 1846 je sv. sedež v Etiopiji ustvaril dva vikariata: eden je bil na severu, kjer so delovali lazaristi, drugi pa na jugu med plemenom Galla, kjer so misijonarili kapucini. Tudi prihod Italijanov ob koncu prejšnjega stoletja je pomogel širjenju katolištva. Ko pa so Italijani 1936 okupirali Abesinijo, so izgnali iz dežele vse misijonarje razen italijanskih. Obratno pa so morali po osvoboditvi 1941 oditi vsi laški misijonarji. Protestantom je šla evangelizacija bolj počasi od rok, v glavnem zato, ker ne časte Marije, medtem ko ima etiopska Cerkev Mater božjo v veliki časti: vse polno je Marijinih cerkva in praznikov.

Leta 1944 je abesinska vlada izdala poseben zakon, ki omogoča sodelovanje misijonov in državnih oblasti v dobrobit ljudstva. Misijonske družbe in ustanove imajo od takrat pravico do šol in bolnišnic, tudi v takoimenovanih „zaprtih predelih etiopske Cerkve“. V teh predelih lahko poučujejo krščanske resnice, ni pa dovoljen prozelitizem katere koli druge krščanske veroizpovedi med abesinskimi kristjani. V „odprtih predelih“, kjer je večina ljudi še poganska ali muslimanska, pa je širjenje evangelija nemoteno. Tudi prestolnica Addis Abeba je „odprt predel“.

Prav takšno „odprto“ področje je tudi Gugaraga, kjer misijonarijo naše sestre in jaz z njimi. Tu je 80 odstotkov ljudi muslimanske vere.

Tej številki smo priložili vpisne pole Misijonske mašne družbe.

Vabimo misijonske prijatelje, da vanjo vpišejo – okrog dneva vernih duš – svoje pokojne sorodnike, prijatelje in znance.

Vpisati se morejo tudi vsi živi.

Misijonska mašna družba je ustanova, ki so z njo začeli slovenski svežni duhovniki v času prve svetovne vojne, potem so jo pa, z Grobljami pri Domžalah, ki so postale Misijonišče, zaupali slovenskim lazaristom. Ti so razvili, tudi s pomočjo Misijonske mašne družbe, splošno, ne le družbeno misijonsko akcijo, katere glasilo so pred 50 leti postali „Katoliški misijoni“, ki so prenesli vojno, okupacijo, revolucijo, begunstvo in izseljenstvo, in je z njimi živela ter še danes živi in žari iz Baragovega misijonišča tudi slovenska misijonska akcija.

Misijonska mašna družba je res ne le v pomoč Vašim živim in pokojnim dragim, ampak tudi v oporo slovenskemu misijonskemu delu.

PRIČELA SE JE POZNANA ZGODBA

(Nadaljevanje in konec.)

ANDREJ PREBIL CM

V trgu je bilo vse tiho in mirno, ko se je trojica po glavnih potih vračala na misijon. Še psi so v pozni noči dremali in se skoro niso oglašali. Misijonar je lahkega srca korakal med dvema miličnikoma. Ali sta bila ali se je misijonarju le zdelo, da sta zdaj bolj sproščena in človeška kot poprej, ko je s tesnobnim srcem, obdan s tremi bajoneti, korakal na policijsko postajo.

Na misijonu je vladala popolna tišina. Na dvorišču in v misijonarjevem stanovanju ni bilo čutiti žive duše. Miličnika sta pustila misijonarja v temi sredi dvorišča in odšla.

Misijonar je ostal na mestu. Ni vedel, kaj bi. Spreletavala so ga najrazličnejša čustva: od veselja, da se je rešil zatožne klopi, do bolečine v duši, misleč, da so ga vsi zapustili. Neprodirna temina noči je silila v njegovo notranjost. Kakor okamenel je buljil v noč.

Tedaj se je zazdelo, da je nekaj prekinilo smrtno tišino. V kotu dvorišča nekje je zašuštelo. Misijonar je vlekel na ušesa. Fini sluh ga menda ni varal. Čutiti je bilo kakor drsanje copatov po travi. Torej ga le niso vsi zapustili? Misijonar se je zganil iz omrtvelosti in se začel pazno pomikati v smeri, odkoder so prihajali drsajoči glasovi.

„Tung-šenfu, ali ste vi?“ je polglasno iz teme spraševal ženski glas. Bila sta le še nekaj korakov eden od drugega, pa se vendar še nista videla. Oba pa sta menda istočasno opazila bližajočo se temno maso in v negotovosti ugibala, kdo naj bi bil skrit pod njo. Prvi prijazni človeški glas pa je razbil temine in razjasnil vse. Bil je glas ge. Wang, gospodinje in katehistinje.

„Da, jaz sem, cel in zdrav. Ali ste sami? Kje sta sin in hčerka? Kje so katehumeni? Ali so vsi pobegnili?“

Ni mu bilo treba čakati na odgovor. Saj bi mu niti ne mogla odgovoriti. Gospodinjo je namreč posilil jok, da nekaj minut ni mogla spregovoriti niti besede. Preden pa se je spet umirila, je bila zbrana okoli misijonarja že vsa družba. Iz kapelice so po stopnicah nizzdol prihajali drug za drugim v smeri, odkoder so začuli misijonarjev glas. Gospodinjin hčerkica je prinesla tudi oljčno svetilko, ki je vsaj nekoliko osvetljevala obraze vseh navzočih.

„Kje ste toliko časa bili? Kako je bilo? Kaj so vam napravili? Ali so vas kaj topli? Kaj so vam rekli? Zakaj so vas odpeljali?“ Tako in vseprek so silili z vprašanji v misijonarja. Toda misijonar se je pravočasno spomnil, da dvorišče ni najbolj primerno mesto za takšna vprašanja in še manj za odgovore nanja. Zato je pozval malo družbo, da stopijo z njim v kapelo, kjer da se bodo Bogu zahvalili in se o vsem pogovorili.

Po kratki zahvali Bogu za začasno rešitev je misijonar nagovoril navzočo peščico katehumenov in treh že krščenih katoličanov: „Najprej se vsem iskreno zahvaljujem, da ste šli v kapelo in zame molili. Kako je

bilo na policiji, zdajle ni časa govoriti. Po vsem tem, kar ste sami videli in kar sem tamkaj doživel, sem prepričan, da sem danes zadnjič med vami. Verjetno dolgo časa ne boste imeli prilike, da bi se spovedali, bili pri maši in sprejeli kruh življenja. Še zadnjič bi rad to priliko ponudil vsem katoličanom v Menlingu in bližnji okolici. Ura bo že kmalu ena. Čez dobre tri ure se bo zsvital dan. Do takrat moramo vse opraviti: spoved, mašo, obhajilo. Kajti po svitu dneva bodo miličniki že spet prišli in me končno odvedli. Zato prosim dva ali tri pogumne fante, ki veste, kje stanujejo katoličani, da bi takoj zdajle odšli in vsem oznanili, da bo ob treh zjutraj maša, pred mašo pa spovedovanje.“

Vsi so bili pripravljeni iti na to apostolsko pot sredi noči. Toda misijonar je odbral le tri in to fante, ker ne bi rad izpostavil nevarnosti družinskih očetov. Poleg katoličana Wang Kuan-hua, sina katehistinje vdove Wang je določil še dva katehumena, ki sta bila najbolj goreča med pripravniki na krst.

Po kratkem razgovoru z ostalimi v kapelici je misijonar pokleknil pred skromni prenosni oltar in se potopil v razmišljanje. Morda nikdar poprej ni tako globoko občutil stika z Bogom in verjetno nikdar dotlej znal tako iskreno moliti. Koliko časa je ostal tako na kolenih zamišljen, sam ni vedel. Iz globokih misli ga je prebudila katehistinja, ki se mu je približala in ga zaprosila: „Rada bi se spovedala.“

Za katehistinjo je misijonar spovedal še njeno hčerkico. Komaj je lončal z njo, so se že odprla vrata kapelice in so vstopili prvi katoličani, ki so jih fantje pozvali. Vse pogosteje so se odpirala vrata in prihajali so novi katoličani, da se spovedo morda zadnjič v svojem življenju, četudi še mladi in zdravi. Kadar je kdo močneje potisnil zapah, je misijonarja zabolelo pri srcu; kajti bal se je, da so že miličniki dospeli in bodo preprečili izpeljati načrt. Do treh zjutraj je tako skoro brez prestanka spovedoval. Vsakega posameznika je dolgo hrabil za življenje in mu še zadnjič dajal prav njemu primerne nauke.

Že pred tretjo uro se je kapelica napolnila. Prišli so skoro vsi katoličani in deset pripravnikov na krst. Nekaj velikega se je dogajalo v dušah vseh navzočih. Nikdar poprej niso tako globoko razumeli, kaj jim pomeni nadnaravno življenje duše in kakšno moč jim daje evharistični Jezus.

Točno ob treh je misijonar pristopil k oltarju. Slovesen je bil njegov korak in izraz globoke zbranosti so začrtale poteze njegovega obraza. Glas se mu je tresel od ginjenosti, ko je spregovoril: „Introito ad altare Dei, stopil bom k božjemu oltarju.“ Misel, da bo v tej skromni kapelici, ki mu je v dveh letih tako prirasla k srcu, zadnjič pristopil k oltarju, ga je v tistem trenutku popolnoma prevzela. Bal se je, da mu pri pridigi ginjenost ne bo pustila do besede. Zato se je izogibal vseh nežnih besedi slovesa in je skušal vernike čim resnejše pripraviti na krščansko življenje v času, ko bodo ovce brez pastirja, v času, ko bodo vsi imeli več kot dovolj prilike, da si zaslužijo Kristusove blage. Najdalje se je zaustavil pri blagru, ki ga bodo dosegli preganjani, ako bodo preganjanje pravilno prestali. Čeravno se je namenoma izogibal izrazov, ki bi utegnili sprožiti čustva srca, so bili proti koncu govora vsi v solzah, misijonar in vsa zbrana družba.

Vsi navzoči katoličani so pristopili k sv. obhajilu, pripravniki na krst pa so prejeli duhovno obhajilo, čeravno o duhovnem obhajilu niso še ničesar slišali in o njem ničesar vedeli. Saj so tisto noč vsi po vrsti prosili misijonarja, naj jih pred odhodom krsti in jim tako odpre pot v zakramentalno življenje. Četudi misijonar ni mogel ustreči njihovim prošnjam, so imele odprto pot njihove želje po združenju z Jezusom.

Itē, missa est. Pojdite zdaj okrepečani na svoje domove! Nosite Kristusa in njegov nauk med svoje brate in sestre! Ostanite zdravo seme, ki bo vzkliko in dalo obilen sad, ko bodo viharji potihnil in bosta zavladata mir in svoboda. Kako pomenljiv je bil tisti zadnji: pojdite!

Ko pa je misijonar poljubil oltar in se je obrnil proti ljudstvu, da bi ga blagoslovil, sta mu dva bajoneta zableščala pred očmi; na zadnji stopnici tik ob vhodu v kapelico sta stala miličnika. Blagoslovil je vse navzoče, tudi miličnikov ni izvzel; saj sta bila onadva še najbolj potrebna, da ju razsvetli božja milost in ju privede na pot resnice.

Morda bi se misijonar raznežil v tistem trenutku po maši in se s solzami v očeh poslovil od svoje črede. Bajoneta med vrati pa sta ga prepričala, da zdaj ni čas za to. Nastopil je čas borbe med dobrim in zlim. Zlo si bo utiralo pot z bajoneti, s puško, s prelivanjem nedolžne krvi. Dobro pa bo raslo skrito v dušah ponižnih, miroljubnih, dobronamernih in preganjanih zaradi pravice.

Vse to in še marsikaj bi misijonar rad ponovno zabičal svojim dragim vernikom pred slovesom. Toda tisti trenutki so bili tako kratki, da je bila komaj misel dovolj hitra za snovanje takšnih in podobnih idej.

„Dovolj je tega! Doklej naj te čakava? Predrznež, do zadnjega trenutka si upaš počenjati pred kitajskim ljudstvom ta praznoverja. Povedala bova šefu. On bo odločil, kakšno kazen si zaslužil. Pojdimo!“ Tako je vrelo iz poveljujočega miličnika, ki je skupaj s svojim tovarišem stal ob vhodu v kapelo. Vstopiti si očitvidno nista upala, sicer bi misijonarja že prvi trenutek pograbila. Praznovenje, ki ga je očital misijonarju, ju je zadrževalo na vratih prikovana.

Misijonar je mirno slekel mašno obleko in jo spoštljivo položil na oltar. Stopil je med oba miličnika in se jima predal na milost in nemilost. Verniki so se v poltemi večinoma poskrili v ozadju kapele. Bali so se, da bi jih miličnika razpoznala in jih javila šefu policije. Katehistinja Wang pa se je opogumila in prihitela po stopnicah za miličnikoma in misijonarjem ter brez strahu spregovorila:

„Dobro. Tung-šenfu je vendar naš najboljši prijatelj. Zdravil je naše bolezni. Učil nas je, kako je treba lepo, pošteno in srečno živeti. Rad nas je imel in o nas lepo govoril. Spoštoval je naše navade. Pogosto je poudarjal, da imamo Kitajci fini čut za lepo obnašanje. Menda ga ne bosta odpeljala brez vsakega grizljaja na dolgo pot? Vsaj toliko počakajta, da mu pripravim nekaj toplega!“

Poveljujoči miličnik je odrinil surovo go. Wang od sebe in ježno zavpil: „Olika gor ali dol, nama se mudi! Predolgo sva iskala tega tujca tu spodaj, kjer smo ga sinoči našli. Šele tuji glasovi od zgoraj so naju privedli do njega. Šef pa nama je zabičal: Pripeljita ga takoj semkaj! Sicer pa ta

tujec itak ne zasluži, da ga po kitajsko postrežemo, ker se upira našim postavam. Pojdimo!“

Medtem ko se je miličnik iztresal nad katehistinjo, je priskakljala njena dvanajstletna hčerka in nedolžno vprašala misijonarja, ali jih res hoče zapustiti „Kdo me bo odslej učil angleščino?“ je bila vsa zaskrbljena. Misijonar jo je potolažil, češ da je še mlada in se bo angleško še lahko naučila, preden se bo postarala; obenem pa je uporabil priliko in jo zaprosil, naj prinese dva surova jajčka in iglo za pletenje. Začudeno ga je pogledala, vendar je nemudoma skočila v stanovanje in bila čez nekaj trenutkov z jajčkoma in iglo spet pri misijonarju.

Kaj bo ta tujec z jajčkoma in iglo? Vsi so postali pozorni. Vrata kapele so se napolnila s kitajskimi glavami s široko odprtimi očmi. Celo miličnika sta pozabila na svojo nujno nalogo in radovedno spremljala vsak gib misijonarjev. Misijonar je vpriči vseh napravil čisto preprosto operacijo. Z iglo je preluknjal na obeh koncih najprej en jajček, potem drugega, in izcuzal iz obeh okusno vsebino. Prazne lupine je vrnil deključu. Hudomušno se je nasmehnil poveljujočemu miličniku in mu vrnil ljubo za drago: „Olika gor ali dol, praznino je treba napolniti.“

Prišel je trenutek ločitve. Tudi če bi mu bila dana popolna svoboda, bi misijonar ne mogel govoriti. Ginjenost mu je stiskala grlo. Komaj je iztisnil iz sebe: Nasvidenje! „Nasvidenje“ je ponavljalo štirideset grl. „I lu phingan!“ so posamezni dodali. Vsa pot naj bo mirna in varna! Misijonar in verniki so se drug drugemu priklanjali, dokler ni trojica izginila za dvoriščnimi vrati.

Na policiji je misijonar hitro opravil. Šef policije je bil to pot kar prijazen. Niti pripovedovanje miličnikov o vsem, kar sta videla nad tistimi zloglasnimi stopnicami na misijonu, ga ni spravilo ob dobro voljo. S prijaznostjo je očitvidno hotel vsaj nekoliko zabrisati strašen vtis, ki ga je napravil s svojim ponočnim nastopom na tujega misijonarja.

Vendar odločitev je bila končna. Misijonar mora takoj nazaj na svoje stalno bivališče v Lotangu. V Menling ne sme več priti brez izrecnega dovoljenja tukajšnjega policijskega šefa.

„Sinoči si me prosil, da odložim tvoj odhod na jutro, češ da bi se rad nekoliko odpočil. Dovolil sem ti, pa si nesramno zlorabil mojo dobroto. Vse do jutra si zbiral in zapeljeval kitajsko ljudstvo s prevratnimi idejami. Mogel bi te kaznovati, mogel bi te poslati pred višje sodišče. Toda ne bom tega storil. Le zapomni si bom to noč za tisti čas, ko se bo odločala tvoja končna usoda na kitajskih tleh. Kljub vsemu sem celo tako dober, da dam tebi na voljo, ali se povrneš sam v Lotang ali pa v spremstvu dveh miličnikov.“ Šef je govoril kot tisti, ki ima oblast in ga ni strah soditi po svoji glavi. Na vsak način je hotel napraviti vtis pred tujcem in pred svojimi, da njegova beseda nekaj pomeni.

Misijonar se ni hotel nič zagovarjati, zakaj je tako ponoči napravil. Čimprej se izmuzne iz policijskih krempljev, tem boljše za njega. Tako je mislil in tako storil. Zato je pograbil za šefovo besedo in se brez pomisleka odločil, da bo potoval sam proti domu.

* * *

Bilo je izredno lepo jutro. Po takšni noči se je misijonarju zdelo še lepše. Komaj je čakal, da se iztrga izmed hiš in kolib živahnega trga in svobodno zaduha v neokuženem svežem jutranjem zraku sredi prirode. Duh po cvetju ga je dražil in ga vabil, pa se je spomnil, da nima beliča v žepu, ker je prejšnji večer izročil ves denar gospodinji na misijonu. Na poti do doma si pač ne bo mogel ničesar privoščiti. Še voda gorskega potoka ni popolnoma varna, ker so nad krajem, kjer vodi steza mimo, posamezna rižna polja, na katerih vsakovrstni mrčes zastruplja stoječo vodo, ki počasi pronica v potok. Treba bo pač malo potrpeti, če hoče priti domov z zdravim želodcem, čeravno praznim in izsušenim.

Ko je prekoračil mostič, ki se vzpenja nad umazano mlako, premikajočo se komaj vidno mimo trga, je obstal kakor začaran. Pravkar se je ogromna sončna obla iz ozadja privalila na najvišji vrh in s svojimi dolgimi žarki začela objemati vrh za vrhom, dol za dolom. Misijonarju se je zdelo, da so božajoči žarki s posebno nežno ljubeznijo objemali tisto planjavo, o kateri je že dve leti sanjal, da bo na njej sezidal šolo, cerkev in misijonsko hišo. Vsak mesec, ko je šel na podružnico v Menling, se je tu ustavljal in delal načrte, kako bo gradil. Ali so res bile le sanje, ki se ne bodo nikdar uresničile, načrti, ki jih nihče ne bo izpeljal? Kdaj bo prišel tisti dan, ko bo s te planjave Kristus kraljeval in blagoslavljal tržane in vse množice, ki se dan za dnem vane skozi trg proti jugu in severu? Zabile ga je pri srcu, ko je v tistem trenutku jasno sprevidel, da so vsi njegovi načrti propadli. Zahotelo se mu je popolne samote. Vzpel se je na planjavo, se usedel za košati oljčni grmič in se potopil v svoje misli.

V samoti prirode je domišljija čudovito delovala. Hipoma se je znašel v četrtem razredu gimnazije v Ljubljani. Jasno so mu stopile pred oči tiste večerne ure, ko sta s tovarišem v katoliški knjigarni brskala po nemških „reklamkah“ in mu je prišla v roke knjižica o kitajskih verstvih in praznoverju. Tista majhna knjižica mu je pokazala pot ne le v kitajska verstva, marveč v kitajsko zgodovino in kulturo. Od tedaj je vsaka knjiga, ki je govorila o Kitajski, imela zanj posebno privlačno silo. Nekaj mesecev po tistem prvem stiku s to največjo maso človeških bitij je sklenil, da bo postal duhovnik in bo posvetil svoje duhovniške sile kot misijonar na Kitajskem. Ko je pobegnil iz Jugoslavije z edinim namenom, da bi uresničil ta svoj mladostni ideal, je bil prepričan, da ga zares vodi božja previdnost. Ko je v Kunmingu stopil iz letala, je pokleknil na kitajsko zemljo, jo poljubil in sklenil, da te zemlje več ne zapusti. Niti štiri leta ni, kar je to storil, in že je kazalo, da jo bo hočeš ali nočeš moral zapustiti.

Ni nujno, da jo zapusti! Ob tej misli mu je postalo toplo pri srcu. Kaj, če bi imel srečo, da bi dal svoje življenje za kitajsko ljudstvo, ki mu je nehote pokazalo življenjsko pot? Ni izključeno. Nekateri končajo v koncentracijskem taborišču, drugi v kitajski ječi, spet tretjega pa krogla kar mimogrede prenese v večno življenje. Tako so na sosodnjem misijonu s kroglo porinili s tega sveta misijonarja, s katerim sta bila soimenjaka. Toda za takšno srečo je treba svetosti, ki pa si je Tung Šjeven ni upal veliko pripisovati.

Še bolj kot njegova osebna usoda je mučila misijonarja usoda kitajskega naroda. Tako lepo se je misijonsko delo razvijalo. Čeravno ni bilo niti en

odstotek kitajskega prebivalstva uradno v katoliški Cerkvi, si je vendar resnica vse hitreje utirala pot tudi v ostala kitajska srca. Odkar so pred dobrimi tridesetimi leti misijonarji začeli širiti zares le vero v Kristusa in njegovo resnico, je Cerkev na kitajskih tleh hitro rasla. Odkar so evropski in ameriški misijonarji s svojih misijonskih postojank in iz svojega misijonskega delovanja počistili vso evropsko in ameriško navlako in postali Kitajcem Kitajci, so se ponosni Kitajci počutili kot doma v Kristusovi Cerkvi. Tako visoko spoštovanje do Cerkve je zadnja desetletja vladalo v kitajski družbi, da so smatrali za najboljše priporočilo, če je kdo dokazal, da je praktičen katoličan. Študij katoliške vere po korespondenci je zadnja leta zlasti med izobraženci pokazal čudovite uspehe. Vse večji odstotek je bil domačih škofov, domačih duhovnikov, redovnikov in redovnic... Tudi v slovenskem Baragovem misijonu so se že po treh letih delovanja pokazali lepi sadovi. V Žvejčinu, Ningtaju in Lotangu - povsod smo imeli lepe načrte...

Ali res ni božja volja, da misijonsko delo gre svojo redno pot? Ali Kristusova resnica ni zmožna, da odpravi poganske razvade in zmote ter ohrani kitajsko dušo v vsej njeni naravni lepoti? Zakaj Kristusov nauk o ljubezni vse dotlej ni mogel prepričati kitajskih bogatinov, da bi človekoljubneje ravnali z delavci in reveži? Ali je zares tudi za Kitajce potreben bič komunizma, da udari s silo in odpravi čez noč razvade, ki jih svobodni razvoj ne bi odpravil stoletja? Ali je bogokletna misel, da Bog dopusti komunizem, da tako človek v drobcu njegove resnice zasluži celotno resnico in lepoto Kristusovega nauka, zahrepeni po njem in ga išče iskreno?

Še in še je misijonar blodil s svojimi mislimi, vse silneje so pritiskala v njegovo notranjost vprašanja, na katera ni našel zadovoljivega odgovora. Sonce je stalo že skoro navpično in je vse hujše žgalo misijonarja, ker je izginila senca oljčnega grmiča. Sicer se misijonarju ni nikamor mudilo, ker mu je bilo misijonsko delovanje prepovedano. Toda žgoča vročina ga je opominjala, da mora na pot, če hoče do doma vzdržati brez vsakega okrepčila.

Vstal je in se zazrl še zadnjič v Menling. Nato pa se je preko skalovja, kotanj in tropičnega rastlinja prekobil na stezo, ki vodi v Lotang. Dobre tri ure je hodil. Nič se ni ustavljal. Le ob potoku si je umil obraz, roke in noge ter si omočil ustnice. Piti si ni upal, ker se je bal okuženja. Neznosna žeja mu je postala znosnejša, ko se je spomnil, da je daroval to žrtev za svoje kristjane, ki jih je ta dan zadnjič videl.

Tako je bil zamišljen, da ni ničesar opazil. Celo kadar se je dolga strupena kača potegnila tik pred njim preko steze, se je komaj nalahno zdrznil in niti ni zastavil koraka. Lepe gorske zaseke, prijazni holmi, lepo obdelana rižna polja — vse je bilo kakor mrtvo za njega.

Koliko časa mu bo še dano v tem planinskem rajju predstavljati krščanskemu in poganskemu ljudstvu Kristusovo Cerkev — o tem je razmišljal.

Kakšen bo konec njegovega delovanja na Kitajskem: koncentracijsko taboršče, ječa, krogla v glavo, ali morda izgon?

Jasno je čutil eno: kocka je vržena. Pričela se je tudi zanj poznana zgodba.

naši misijonarji pišejo

TAJSKA

Znana in najstarejša slovenska misijonarka s. KSAVERIJA PIRC OSU se nam pogosto oglasi iz Bangkoka. 31. maja 1971 nam je pisala:

„To pot pa vi lahko sprašujete, če sem še pri življenju, ko tako dolgo ni glasu od mene. Šele danes se zahvalim za dragoceni ček, ki nam je silno prav prišel. Nekaj prezidavamo. Leseni del našega zavoda so si termi

tako privoščili, da smo se bali, da se bo streha kar nenadoma zrušila nad našimi glavami. Zdaj polagamo temelje za cementno stavbo. Ker leži Bangkok na naplavini ilovice v premeru 30 metrov, so temelji najdražji del gradnje. Trdo moramo delati, da vzdržujemo zavod; a ta je v veliko korist Tajski, ki se prebujajo in mrzlično hiti za izobrazbo. Nudimo jo po krščanskih načelih kakim 1000 učenkam zavoda Regina Mundi.

Pred 25 leti: Uršulinski zavod v Bangkoku Mater Dei izraža sožalje novemu siamskemu kraju ob tragični smrti prejšnjega, njegovega brata Ananda Mahidola, ki je bil v deških letih gojenec uršulinskega zavoda. Med misijonarkami na desni je tudi tedanja zavodska ravnateljica s. Ksaverija Pirc.

Te dni bomo praznovali žalostno obletnico. 9. junija 1947 je v ranem jutru v kraljevi spalnici v palači Čitrlada v Bangkoku strel pretrgal mlademu kralju Anandi življenje. Naslednji dan je z materjo in bratom namerjal v švico, da nadaljuje študij. Na letališču ga je že čakalo veliko holandsko letalo. Kdo je sprožil tisti usodni strel? Še danes je skrivnost. Trije služabniki, ki so imeli na skrbi palačo tisto noč, so prav do smrti tajili vsakršno sodelovanje pri umoru. Žalost in ogorčenje sta zajela deželo. Ananda je bil naš bivši gojenec, zato smo šle uršulinke z učiteljicami zavoda izražati sožalje kraljevemu bratu Pumipolu. Sprejel nas je kar na dvorišču kraljevega dvorca. Poslušal je naše sožalje, rekel pa ni nič. Preveč ga je trla žalost. Še isti dan so ga oklicali za kralja. Tako bo 9. julija letos poteklo 24 let njegovega kraljevanja; pričelo se bo 25. leto, srebrnega jubileja.

Katoličanov nas je v Bangkoku 40 tisoč: v kraljev namen bodo darovali slovesno službo božjo v največjem mestnem parku, v Lumpiniju. 400 pevcev bo prepevalo med mašo. Tudi naš pevski zbor med njimi. Včeraj smo imeli skupno pevsko vajo kar v parku. Menim, da bo prav lepo. Bog čuvaj kralja Pumipola in njegovo družino! Zelo priljubljen je pri ljudeh. Pa saj to tudi zasluži.“

8. julija lani je misijonarka pisala:

„Ko sem rojakom kazala diapozitive s Tajске, so bili bonci pogosto pred očmi. Marsikdo me je vprašal: Kaj pa bonke, kaj teh ni? So, še veliko jih je; a so strogo kontemplativne in jih težko ujameš na film.

Pred nekaj dnevi je kraljica Ram-bhai, vdova po kralju Prahatipoku, slovesno odpela drugo tridnevno zborovanje budističnih nun. Tisoč bonk

iz vse dežele se ga je udeležilo. Namen zborovanja je bila skrb za podvig verske izobrazbe redovnic in pa vzgoja v praktičnem ročnem delu. Želijo, da bi redovnice ne živele le od milodarov, ampak si same služile riž. To je pač prvi korak v sodobno življenje.

Izvestje navaja 60.000 budističnih bonk na Tajskem. Žive v večjih ali manjših skupinah po vsej deželi. Le katera duhovna sila vodi te tisoče deklet v življenje opovedi in molitve?“

S. FRANČIŠKA NOVAK OSU nas je konec leta 1970 obvestila, da bo morala najbrž v Evropo na študijski tečaj v Belgijo, pa da bo tako lahko tudi obiskala svojo 87-letno mamo v Ljubljani. Oboje je res doživela, bila je celo na Marijanskem kongresu pri Mariji Bistriški na Hrvaškem. Po Sloveniji je imela več misijonskih predavanj, ki smo jih v izvlečku pod naslovom „300 let tajske Cerkve“ objavili v našem listu. Preden je zapustila domovino, nam je v lepem pismu popisala svoje spoznavne in doživetja; slednjic pa se nam je oglasila še septembra lani iz Pariza. Iz tega pisma povzemamo predvsem to, kar nam je zapisala o misijonarki s. Imakulati Franko FMM, ki tudi živi v Bangkoku: o njej smo pred vojno v KM še poročali, potem pa smo jo nekako „zgrešili“; prav je, da jo spet vključimo v našo misijonsko skupnost. Tole poroča s. Novakova o sestri Frankovi.

„Karmeličanko sestro Imakulato Franko sem prav na kratko obiskala pred odhodom iz Bangkoka v začetku aprila. Kakih 75 let že ima, upognjena je, a duhovno zelo sveža in razgledana. Veliko let po več presledkih je bila prednica. Zlati jubilej redovnih obljub leta 1969 je bil velika slovesnost. Sestra je živila

deset let v samostanu na Selu pri Ljubljani in se je tam dobro naučila slovensko, od doma je bila vajena le italijanščine. Pisano slovenščino dobro razume in Katoliške misijone in vse drugo, kar ji prinesem v branje, rada bere. V Ljubljani na Selu je ostala samo še osamela Dolorosa ali Vida Franko, a v Mengšu so sestre karmeličanke ustanovile domek in imajo tudi že nekaj naraščaja. Tu v Tajski imajo karmeličanke še drugo hišo v Čantaburi, kakih 300 km na vzhod iz Bangkoka. Poklicev je kar precej. Pri njih je treba čakati, da kandidatinja najde prostor za vstop; pri naših uršulinkah pa je prostora dosti, a imamo za zdaj v Bangkoku le eno novinko. Okrog 50 uršulink nas je v mali tajski provinci, med temi sta dve petini tajske narodnosti; 20 poklicev v skoraj 20 letih, odkar imamo na Tajskem noviciat. Počasi gre, a da bi vsaj ti poklici bili duhovno in apostolsko dobro ukoreninjeni, saj bodočnost Cerkev na Tajskem zavisi od domačinov.“

Sestra **IMAKULATA FRANKO** nam je tudi že pisala, ko ji je s. Novakova prinesla naš skromni dar 29. aprila letos. Pravi, da se vsem lepo zahvali in da je že 43 let na Tajskem, v tej mirni in krasni deželi, ki ji tudi za bodoče želi mir, ki pa je ogrožen. Temu pismu s. Inmakulate je s. Frančiška Novak pripisala:

„Iz Evrope in Svete dežele sem se vrnila že 3. aprila, na velikonočni ponedeljek. Pišem vam z obiska na Karmelu. Pravkar sem prišla z zborovanja v Čiengmaju, potem pa še v Hua Hiu ob morju.

Upam, da bom spet kmalu kaj napisala o vtisih po Sveti deželi in pa o s. Mariji od Učlovečenja, uršulinki in naši prvi misijonarki, ki je umrla

Misijonarka s. Frančiška Novak OSU s svojo materjo ob prejšnjem srečanju v Gorici

prav pred 300 leti v Quebecu v Kanadi.“

Tudi tretja uršulinka, ki jo imamo v misijonih, je bila lani v domovini. To je s. **DEODATA HOČEVAR OSU**, ki misijonari na Javi v Indoneziji. Od nje smo prejeli dve pismi; v prvem, z dne 28. XI. 1971, poroča, kako je izkoristila svojo pot v Evropo in v domovino:

„16. novembra sem se vrnila z obiska v domovini. Veliko dragocene pošte me je čakalo, med drugim tudi vaše pismo, več številik KM, slovenski časopisi in tudi knjige, ki ste mi jih poslali. Kako naj se vam zahvalim za to bogastvo slovenske besede? Naj Bog tisočkrat poplača vam in vsem, ki so omogočili ta dar!

Iz Slovenije sem odšla 8. novembra z vlakom in naslednji dan prišla v Rim, kjer mi je s. Cecilija Žužek izročila tudi vaš dar 150 dolarjev. S tem denarjem sem v Rimu nakupila nekaj devocionalij, ker v Indoneziji teh stvari ne dobimo. Brez težav sem vse prinesla s seboj in že mnoge osrečila s temi spominki iz Večnega mesta. V Rimu sem bila v avdienci tudi pri sv. očetu; osebno sem ga prosila za blagoslov našim misijonom. Sveti oče je ljubeznivo ustregel moji prošnji in blagoslovil naš misijon. Na vatikanskem radiu sem v slovenski oddaji govorila o našem misijonu.

Na obisk domov sem šla 26. aprila čez Nizozemsko, kjer ima naš misijon svojo redovno hišo. Tam so mi dali tudi diapozitive, da sem jih potem lahko doma pokazala. Z bratom duhovnikom sem se srečala v Nemčiji in od tam sva skupaj odšla domov. Zlasti domači in tudi vsi, ki sem jih srečala, so bili snidenja z menoj zelo veseli. Po štiridesetih letih odsotnosti so se me v domači fari še kar dobro spominjali. Predavanja o misijonih so zelo radi poslušali. Na misijonsko nedeljo sem predavala v Ljubljani v šentjakovski cerkvi. Upam, da se je po božji milosti čut za misijonsko odgovornost poglobil in zažarel z novim ognjem. Bila sem tudi v Gorici in sem predavala po nekaterih slovenskih farah tam okrog; tudi stik s primorskimi Slovenci je bil prisrčen.“

V začetku maja letos se nam je misijonarka spet oglasila in nam poslala zanimiv sestavek, ki ga bomo objavili v eni prihodnjih števil.

Iz Malazije smo poleg vrste pisem v zadnjem času – njihovo vsebino smo objavili v prejšnji številki – prejeli najnovejše pismo s. IVANKE POKOVEC FMM, ki piše:

„Srčna hvala za pismo s ‚podobico‘ z darom iz sklada za 1971! Koliko lahko s takimi prispevki pomagamo! Ko sem bila na prejšnjem misijonu v Trenggany, sem dala 50 dolarjev za gluhonemnico, prav te dni pa sem prejela pismo od hvaležnega fantiča, ki so mu iz te pomoči kupili slušni aparat in tako zdaj lahko bolje sliši. Vse, kar dobim, dam za vzgojne namene ali za pomoč najrevnejšim v njihovih stiskah. Vsakič, ko grem na trg, me srce boli, ko vidim toliko umazanih otrok v razcapanih cunjah, ki ne hodijo v šolo; potikajo se po cestah, medtem ko njihovi starši prodajajo morda pest čebule ali kaj podobnega ali pa prosijo vbogajme.

Slednjič sem le prejela dovoljenje za še eno leto bivanja v tej deželi; na srečo na dovoljenju ni zapisano, da je to leto zadnje, kot je zapisano, na dovoljenju nekaterih drugih sester; zato ga spet lahko obnovim; a bojim se, da bo naslednje dovoljenje res zadnje, ki mi ga bodo še dali.

V soboto me je na hitrico obiskal Slovenec iz Avstralije na poti v Evropo. Prav prijetno je bilo kramljati po domače. Škoda, da je gospod moral hitro naprej in da je bil naš avto v popravilu; zato ga nisem mogla popeljati na ogled mestnih zanimivosti.“

VIETNAM

S. TEREZIJA ŽUŽEK SCMM je bila zadnji čas poslana v Vietnam, kjer je zaradi vojne zdravniška pomoč še posebno dragocena in potrebna. O tej njeni premostitvi nekaj vrstic iz njenih pisem:

11. decembra 1971 je pisala iz Karachija v Pakistanu: „Končno sem zaradi poškodbe na nogi prisiljena na posteljo našla dovolj časa, da sem napisala objektivni članek o Tarbeli (članek smo medtem že objavili

v Kat. misijonih. – op. ur.), v zahvalo misijonskim prijateljem za 200 dolarjev, ki ste mi jih poslali.

Možno je, da se bom v dveh mescih preselila v Južni Vietnam, kjer je moje sodelovanje potrebno. Se vam bom od tam kmalu kaj oglasila.“

1. maja letos pa se nam je misijonarka že oglasila iz Qui-Nhona v Južnem Vietnamu:

„Upam, da ste prejeli moje pisemce iz Bangkoka, kjer sem se na poti v Vietnam morala ustaviti letos marca za dva tedna. Imela sem težave z vizumom. Prepreka je bil pečat letališča na Brnikih no Gorenjskem še iz časa, ko sem bila v Sloveniji 1968. Na vietnamskem konzulatu v Bangkoku so mi rekli, da je tudi samo prehodni vizum katerekoli komunistične države zadosten razlog, da ti odrečejo vizum za Vietnam. Angleški potni list imam, pa ni pomagalo. Dva tedna sem morala čakati, da so mi dali dovoljenje, in tako sem slednjič prišla sem, v to deželo krize in ognja in trpljenja. Bog se usmili teh ljudi!

Iz Karachija sem odšla 7. marca. V Bangkoku, ki je krasno, moderno mesto z 200 budističnimi templji in čudovitimi stavbami v budističnem slogu, sem se srečala s slovenskimi uršulinkami šele potem, ko sem bila že nekaj dni v mestu. V Karachiju sem si pozabila zapisati njihov naslov. S s. Ksaverijo Pirc OSU sva preživeli skupaj kar cela dva dni. Res sem srečna, da sem naletela na to veliko misijonarko in resnično gorenjsko grčo. Čeprav nosi že 78 križev, še vedno uči glasbo in risanje po 30 ur na teden, zraven pa še slika. Neverjetno, kako je miselno sveža in vrh vsega še hudomušna. Tudi nekaj drugih sester je poznalo mojo sestro Cecilijo, ki je tudi uršulinka, zdaj v Rimu, pa mojega brata Romana.

Blagodejni poseg bolnišnice Sv. Družine v Južnem Vietnamu, kjer zdaj zdravi s. dr. Terezija Žužek. Zgoraj: dekletce ob prihodu v bolnišnico; spodaj: ob odhodu...

20. marca sem se slednjič vkrcala na jet, ki je v dobri uri priletel v Saigon. Tam so me čakali zastopniki CRS (Catholic Relief Services USA), severnoameriška karitativna organizacija, ki pomaga naši bolnišnici v Qui-Nhon od leta 1968, ko smo jo izročile krajevnemu škofu. Mesto je precej drugačno od Bangkoka. Povsod se pozna francoski vpliv. Na cesti skoraj ni avtomobilov, razen vojaških žipov.

Qui-Nhon leži približno 400 km na sever od Saigona, ob morju. Je eno glavnih pristanišč, dolgo je bilo tudi ena od štirih glavnih ameriških postojank v Vietnamu. Ob mojem prihodu je ameriška vojska ravno odhajala. Danes ni nobenega Američana več tu. Mesto je štelu 1960, ko so naše sestre prvič prišle sem, komaj 35 tisoč duš. Danes jih je 200.000: tri četrtine so begunci. Ob zadnjih dogodkih jih je spet prišlo 10 tisoč, v celo provinco pa kar 50 tisoč. V nekem mestu bolj na severu pa se je prebivalstvo v zadnjih letih celo podvojilo. Zato lahko sklepate, kakšna revščina je tu. Zadnji teden so beguncem odkazali vojaške barake kakih 10 milj od tu. Vse bravce Kat. misijonov prosim: molite za ta narod, ki ne trpi samo zadnjih 20 let, marveč že dolga stoletja zaradi vojnih grozot.

Bolnišnica Sv. Družine premore 100 postelj. (Zraven pa je še državna po-

krajinska bolnišnica s 350 posteljami. Ti dve zdravstveni ustanovi morata skrbeti za zdravje v pokrajini, kjer je 2 milijona ljudi! Pokrajinska bolnišnica ima tudi po tri bolnike na eni postelji... ni druge rešitve. V Vietnamu sta dve medicinski fakulteti, pa nobena ne dela. Tudi ni mogoče namestiti vietnamskih zdravnikov: vsak domači zdravnik mora namreč najprej odslužiti 10 let svojega posla v vojski, potem pa gredo v zasebno prakso. Francoska kolonizacija je v deželi razvila šolstvo, zato nepismenost tu ni problem, kot je v Indiji in v Pakistanu. Zdravniška veda pa se še ni razvila. Vsaka pokrajina premore le eno bolnišnico za vse prebivalce, vse druge so namenjene vojaštvu. Bolničarstvo se je v Vietnamu začelo šele 1950. Bolnišnica Sv. Družine v Qu-Nhonu je z bolničarsko šolo začela l. 1968. Tečaj pa traja le eno leto, ker le tako lahko poskrbimo za nekaj bolničark, ki so tako potrebne. Seveda to ni najboljši način. Nekatere ostanejo pri nas še eno, dve leti, da se bolj usposobijo. Ves pouk pa je v domačem jeziku. Z angleščino tu prav nič ne opraviš; francoščina je jezik visokih krogov. Tako se bom zdaj morala spet učiti novega jezika, ki je zelo podoben kitajščini. Neka Irka mi je že v letalu pripovedovala, kako težko je z naglasom pri teh jezikih...“

SKLAD SLOVENSКИH MISIJONARJEV LETA 1971

smo že v celoti razposlali; nad 22.000 dolarjev, kot še nobeno leto ne. V prihodnji številki objavimo, koliko je kateri od 87 slovenskih misijonarjev in misijonark prejel.

Nabirka za sklad 1972 je že dolgo v teku, a na žalost moramo ugotoviti, da so dohodki skromnejši kot lansko leto.

Prijatelji slovenskih misijonarjev! Spomnite se jih ob raznih prilikah s svojimi darovi: za božič, za novo leto, za veliko noč, ob krstih, ob pogrebih, ob smrti Vaših dragih... Darujte za slovenske misijonarje!

V SKLAD VSEH MISIJONARJEV SO DAROVALI PREKO POVERJENIŠTVA V ZDA,

KAKOR POROČA Č. G. KAREL WOLBANG CM, PRINCETON.

(Nadaljevanje.)

Ime misijonarja in dežele, kjer misijonari	Dolarjev
34. Oče Jože Kokalj DJ, Zambija	76.40
a) Milka Goričan, Gorica, Italija (5. II.) .. 4000 Lir je	6.40
b) Neimenovani iz New Yorka, N. Y. (15. oktobra) ..	10.00
c) Ga. Mar Hočevar, Cleveland, O. (kot zgoraj, 19. V.)	10.00
č) Mary Ann Mlinar, Cleveland, Ohio (za vse misijonarje rojake in rojakinje v Zambiji, 6. X.)	50.00
35. Oče Radko Rudež DJ, Zambija	35.000 Lir je 56.00
a) Milka Rudež, Trst, Italija (24. II.)	12.000 Lir
b) Marijina družbenica N. N. Trst (24. II.)	20.000 Lir
c) Marijina družbenica N. N., Trst (24. II., za dve sv. maši za rajnega Adriana)	3.000 Lir
36. Oče Lovro Tomažin DJ, Zambija	20.00
a) John Prosen, Cleveland, Ohio (31. VII.)	10.00
b) Ga. Mary Hočevar, Cleveland, Ohio (19. V.)	10.00
37. Brat Jože Rovtar DJ, Zambija	20.00
a) Neimenovana družina iz Čikaga, Ill. (31. VII.)	10.00
b) Ga. Mary Hočevar, Cleveland, Ohio (19. V.)	10.00
38. Sestra Zora Škerl OSU, Zambija	35.00
a) Neimenovana iz Clevelanda, Ohio (v zahvalo za zdravje - za najpotrebnejše, 24. II.)	15.00
b) Družina Ivana in Zofije Žele, Huntington, Connecticut (2. IX.)	20.00
39. Gdč. Zinka Hercog, laiška misijonarka, Zambija	10.00
Ga. Zofija Žele, Cleveland, Ohio (31. VII.)	10.00
40. Prof. Kristina Mlakar, laiška misijonarka, Zambija	10.00
Neimenovana iz Kalifornije (po čg. Jožetu Snoju, 12. VI.)	10.00
41. Gdč. Barbara Rous, laiška misijonarka, Zambija	10.00
Katica, Toni in Olga Jereb, Cleveland, Ohio (v spomin na rajnega moža in očeta Toneta, 13. XII.)	10.00
42. Brat Franc Pregelj DJ, Rodezija	20.00
a) Neimenovana družina iz Čikaga, Ill. (31. VII.)	10.00
b) Ga. Mary Hočevar, Cleveland, Ohio (19. V.)	10.00
43. Sestra Ana Zidarič SA, Čad	23.00
a) Ga. Jožica Pastrana, Commack, N. Y. (najpotrebnejšim slovenskim misijonarjem, 30. oktobra)	10.00
b) Družina Alberta Mavca, Joliet, Ill. (božični dar potrebnim, ob pričakovanju šestega otroka, 24. XII.)	3.00
c) Neimenovana družina iz Čikaga, Ill. (31. VII.)	10.00
44. Sestra Bogdana Kavčič, usmiljenka, Burundi	60.00
a) Mary Ann Mlinar, Cleveland, Ohio (sta si sosedi z istega griča doma, 17. XI.)	50.00

b) Ga. Lucija Ponikvar, St. Catherines, Ontario (v zahvalo – tja, kjer je potreba največjo, 24. X.) k. dol.	10.00	
45. Sestra Silva Žužek SCMM, Uganda		30.00
a) Neimenovana iz Clevelanda, Ohio (ob 20-letnici poroke, za najpotrebnejše po lastni uvidevnosti, 8. X.)	20.00	
b) Ga. Lucija Ponikvar, St. Catherines, Ont. (kot zgoraj, 24. X.)	10.00	
46. Franc Zagorc, Uganda		15.00
a) Družina Draga Androjna, Clevelanda, Ohio (30. IX.)	5.00	
b) Ga. Lucija Ponikvar, St. Catherines, Ont. (24. X.) k. d.	10.00	
47. Sestra dr. Agnes Žužek SCMM, Abesinija		30.00
a) Ga. Matilda Starič, Cleveland, Ohio (za najpotrebnejše 31. VII.)	20.00	
b) Ga. Lucija Ponikvar, St. Catherines, Ont. (24. X.)	10.00	
48. Brat Marcel Kerševan CM, Zaire (prej Belg. Kongo)		20.00
a) Ga. Marija Urbanija, Ridgewood, . Y. (8. II.)	10.00	
b) Ga. Lucija Ponikvar, St. Catherines, Ont. (24. X.)	10.00	
49. Oče Lovrenc Ošnjak FSC, Mozambik		10.00
Neimenovana družina iz Čikaga, Ill. (31. VII.)	10.00	
50. Oče Hugo Delčnjak OFM, Togo		79.10
a) Sonja Ferjan, R. N., Hoboken, N. . (trije darovi zanj: 24. VI., 31. VII. in 6. XI.)	50.00	
b) Neimenovana iz New Toronto, Ont. (v zahvalo za zdravje, 31. XII.)	10.00	
c) Neimenovana družina iz Čikaga, Ill. (31. VII.)	10.00	
č) Jože Dimnik st. in ga. Antonija Fylpczyk, Lethbridge, Alta., 9. X., iz nabirke za Madagaskar in zanj, 23. XI.)	9.10	
51. Oče Evgen Ketiš OFM, Togo		10.00
a) Neimenovana družina iz Čikaga, Illinois (31. VII.)	10.00	
52. Oče Emil Čuk IMC, Tanzanija		12.00
a) Frank Zele, Huntington, Conecticut (11. XI.)	2.00	
b) Neimenovana družina iz Čikaga, Illinois (31. VII.)	10.00	
53. Oče Ivan Oballa IMC, Tanzanija		42.00
a) Družina Jakoba in Martine Beznik, Milwaukee, Wisconsin (11. IV.)	25.00	
b) Frank Zele, Huntington, Conecticut (šestmesečna pomoč po 2 dolarja vsak mesec, 2. IX.)	12.00	
c) Ga. Jennie Koželj, Cleveland, Ohio (v spomin pok: snahe, žene sina Stanleya, 7. X.)	5.00	
54. Edward Roberts, Tanzanija		10.00
Neimenovana družina v Čikagu, Illinois (31. VII.)	10.00	
55. Oče Franc Bratina FSC, Južna Afrika		10.00
Neimenovana družina iz Čikaga, Illinois (31. VII.)	10.00	
56. Oče Albin Kladnik FSC, Južna Afrika		150.00
a) Matija Persa, Newark, N. J. (za najpotrebnejše misijone, 20. II.)	10.00	
b) čg. Nace Beran, Rocky Ridge, Ohio (10. V.)	10.00	
c) Neimenovani iz Kalifornije (12. V.)	25.00	
č) Neimenovana iz Clevelanda, Ohio (31. VII.)	50.00	
d) Družina Mateja Tekavca, Euclid, Ohio (13. VIII. ena sv. maša)	5.00	

"KATOLIŠKI MISIJIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih dru ζ b, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna dru ζ ba "Editorial Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1972: V Argentini in sosednjih de ζ elah: navadna 20,00 pesov, podporna 50,00, dosmrtna 200,00. V ZD in Kanadi: 3 (6, 50) dolarjev; v Italiji: 1600 (3200, 25.000) Lir; v Avstriji 60 (120, 1000) šilingov; v Franciji 12 (24, 180) NF; v Angliji 1 1/4 (2 in pol, 18) funtov; v Avstraliji 3 (6, 45) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 679 E. 157th St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, CHICAGO, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jo ζ e Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Andrej Prebil CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q. Za Port Arthur (Ontario) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jo ζ e Mejač CM, 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina dru ζ ba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM, Rue de Sévres 95, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Camaron Court, KEW, Vic. 3101.

e) Neimenovana iz Ridgewooda, N. Y. (bo ζ ični dar, ki ga je prejela od mo ζ a, 31. XII.)	50 00	
57. Brat Valentin Poznič FSC, Ju ζ na Afrika Neimenovana dru ζ ina iz Čikaga, Illinois (31. VII.) ..	10.00	10.00
58. Jo ζ e Mlinarič SDB, Burundi Ga. Luiza Ku ζ nik, Cleveland, Ohio (24. III.)	10.00	10.00
59. Sestra M. Ksaverija Lesjak OSU, Ju ζ na Afrika		305.00
a) Čg. Julij Slapšak, Cleveland, Ohio (2. III.)	10.00	
b) Neimenovana iz Clevelanda, Ohio (31. VII.)	10.00	
c) Ga. Karolina Kucher, Cleveland (za najrevnejše otroke, 31. VII.)	10.00	
č) Otroci Ovnove dru ζ ine v Monterey, Kalifornija (posebej Marko, 29. IX.)	100.00	
d) Dru ζ ina Draga Androjna, Cleveland, Ohio (za lačne otroke, 30. IX.)	5.00	
e) Dru ζ ina Matije Grdadolnika, Cleveland, Ohio (za ciborij sestri Lesjakovi, po potrebi, 20. X.)	100.00	
g) Dru ζ ina Vincenca in Mary Vrhovnik, Cleveland, Ohio (ob rojstnem dnevu prejeti dar, 13. decembra) ..	10.00	
g) Otroka Pšeničnikove dru ζ ine, Jernej in Ivan, New Canaan, Connecticut (za uboge otroke za bo ζ ič, 28. XII)	10.00	
h) Kanonik Franc Koretič, Urbank, Minnesota (ob zlati maši, 31. XII.)	50.00	

(Sledi.)

DUHOVNO MATERINSTVO

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612

Registro de Prop. Int. No. 1096912
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires

